

Vergaderjaar 1991-1992

22 395

Wijziging van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf in verband met de tweede richtlijn levensverzekering

Nr. 7

EINDVERSLAG

Vastgesteld 22 april 1992

Na kennisneming van de memorie van antwoord zijn in de vaste Commissie voor financiën¹ nog verscheidene opmerkingen gemaakt en vragen gesteld. Onder het voorbehoud dat de regering de vragen tijdig zal hebben beantwoord, acht de Commissie de openbare beraadslaging van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

A. Algemeen

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie dankten de regering voor de uitvoerige memorie van antwoord. Zij namen met instemming kennis van de opvatting van de regering dat in het voorstel voor zowel de derde richtlijn schadeverzekering als de derde richtlijn levensverzekering de voorafgaande goedkeuring en systematische melding van polisvoorwaarden en tarieven worden verboden, waardoor een belangrijke stap zal worden gezet in de richting van een meer normatief toezichtstelsel, zoals Nederland dat al van oudsher kent.

In de memorie van antwoord stelt de regering dat, zoals het zich thans laat aanzien, de andere lidstaten de richtlijn niet voor 20 mei 1993 zullen gaan toepassen. Welke instrumenten hebben hetzij de Nederlandse regering dan wel de Europese autoriteiten tegenover de andere EG-lidstaten die zich hebben gecommitteerd aan de richtlijn welke inhoudt dat de richtlijn uiterlijk 20 mei 1993 in de nationale wetgeving dient te zijn verwerkt? Wat is overigens de reden dat andere lidstaten in een trager tempo dan Nederland hun wetgeving/regelgeving aanpassen aan deze richtlijn?

De leden van de PvdA-fractie waren de regering erkentelijk voor de heldere en snel ingediende memorie van antwoord. Zij vroegen of het thans niet in de rede ligt om ook dit wetsvoorstel van een vaste ingangsdatum te voorzien, gelet op de stand van de parlementaire behandeling.

De leden van de VVD-fractie vroegen naar de wenselijkheid van de inwerkingtreding op 20 mei 1993 van deze Wet, als blijkt dat de overige

¹ Samenstelling:

Leden: Van Houwelingen (CDA), Schutte (GPV), De Korte (VVD), Tommel (D66), Linschoten (VVD), voorzitter, Paulis (CDA), Van Rey (VVD), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), G.H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), ondervoorzitter, Smits (CDA), Reitsma (CDA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Van der Vaart (PvdA), G. de Jong (CDA), Ybema (D66), A. de Jong (PvdA), Kersten (PvdA), Van Heemst (PvdA), R.M. van Middelkoop (PvdA).

Plv. leden: Leers (CDA), Van Dis (SGP), Van Erp (VVD), Groenman (D66), Weisglas (VVD), Gerritse (CDA), Van Hoof (VVD), Schoots (PvdA), Rosenmöller (Groen Links), Hillen (CDA), Van Traa (PvdA), Wolters (CDA), Van de Camp (CDA), Schartman (CDA), Van der Hoeven (CDA), Van Zijl (PvdA), Verspaget (PvdA), Van Iersel (CDA), Wolffensperger (D66), vacature PvdA, Van Otterloo (PvdA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA).

lidstaten de richtlijn vooralsnog niet implementeren. Zij verzochten in de beantwoording in het bijzonder in te gaan op de concurrentiepositie van de Nederlandse levensverzekeraars op de Europese verzekeringsmarkt. Ligt een latere datum van inwerkingtreding analoog aan het merendeel van de overige lidstaten niet meer voor de hand, zo vroegen deze leden.

Kan de regering meer in het bijzonder ingaan op de voorwaarden waaronder lidstaten aansprakelijk kunnen worden gesteld voor schade geleden wegens niet (tijdige) of onjuiste uitvoering van een richtlijn?

De leden van de PvdA-fractie verbaasden zich er over dat met de organisaties van tussenpersonen geen overleg is gevoerd. Zij vonden het gewenst dat dit voortaan wel zal geschieden zeker indien de tussenpersoon expliciet in de wet wordt genoemd. Is de regering bereid dit toe te zeggen? Zij vroegen of deze organisaties wel ten tijde van de onderhandelingen in Brussel waren gehoord.

3. Doel en inhoud van de tweede richtlijn levensverzekering

A. Onderscheid passieve/actieve dienstverlening

De leden van de PvdA-fractie hadden in het Voorlopig Verslag vragen gesteld over de wenselijkheid van een wettelijke regeling voor de waarmerking van de onafhankelijkheid van de tussenpersonen, nu dit gegeven in dit wetsvoorstel een duidelijke rol speelt. Zij hadden nadien kennisgenomen van de Aanbeveling van de Europese Commissie inzake verzekeringstussenpersonen en de antwoorden die de minister van Financiën heeft gegeven op naar aanleiding daarvan gestelde vragen (Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer, nr. 428). Zij constateerden dat de regering erkent dat de Nederlandse wetgeving op tenminste drie essentiële punten geen uitwerking geeft aan de Aanbeveling, waaronder twee punten die te maken hebben met de onafhankelijkheid van de tussenpersonen (verplichting kenbaar maken eventuele juridische of economische banden met een verzekeraar, onderscheid in register tussen onafhankelijke en afhankelijke tussenpersonen).

De regering deelt mee dat intern overleg gaande is over een eventuele aanpassing van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf (Wabb) en een definitief standpunt nog niet kan worden gegeven. Deze leden vonden dat de nota naar aanleiding van het eindverslag hierover duidelijkheid dient te verschaffen. Voor dit wetsvoorstel lijkt een wettelijke regeling van de onafhankelijkheid immers van belang, gelet op de EG-rechtelijke consequenties die aan dat gegeven worden verbonden. Indien de regering tot het oordeel komt dat een wettelijke regeling op dit punt, ondanks de Aanbeveling, niet nodig is, vroegen zij hoe artikel 13 van de richtlijn dan gehandhaafd kan worden in het verkeer met andere EG-landen, met andere woorden, op welke basis een Nederlandse tussenpersoon tot tevredenheid van een ander EG-land kan aantonen dat hij of zij onafhankelijk is? Zij vroegen voorts of de derde richtlijn naar verwachting het onderscheid tussen de afhankelijke en onafhankelijke tussenpersonen, in het voetspoor van het verdwijnen van het onderscheid tussen passieve en actieve dienstverrichting, weer irrelevant maakt.

Om de voortgang van dit wetsvoorstel niet onnodig te belemmeren, vroegen zij om in de nota naar aanleiding van het eindverslag duidelijk te maken hoe de regeling van onafhankelijkheid, voorzover direct van belang voor de toepassing van de onderhavige wet, technisch in de Wabb zou kunnen worden verwerkt, zodat de leden van de PvdA-fractie zich snel een oordeel zouden kunnen vormen over de opzet van een eventueel amendement terzake, indien de regering voorshands niet kiest voor een regeling.

B. Notificatie – c.q. vergunningsprocedure

De leden van de CDA-fractie namen er met genoeg kennis van dat de regering hun opvatting deelt dat een vergunning zou moeten worden geacht te zijn verleend door de betrokken toezichthoudende autoriteit van de lidstaat van dienstverrichting, indien die toezichthoudende autoriteit binnen een termijn van 6 maanden geen beslissing heeft genomen. Zij gingen ervan uit dat de regering in het kader van de derde richtlijnen schadeverzekering en levensverzekering een maximale inspanning zal leveren om te bevorderen dat een vergunning geacht wordt te zijn verleend, indien niet binnen een termijn van 6 maanden een beslissing is genomen. De regering stelt dat de formulering van artikel 12 van de richtlijn niet uitsluit dat de toegang tot de markt van de lidstaat van dienstverrichting zou kunnen worden bemoeilijkt doordat de afgifte van een dienstverrichtingsvergunning wordt «vertraagd». Zijn de regering voorbeelden bekend van zulke «vertragingen»?

4. Andere onderwerpen

De leden van de PvdA-fractie waren door de memorie van antwoord overtuigd van het feit dat artikel 15 van de richtlijn materieel in het Nederlands recht gestalte krijgt door de werking van het BW. Wat is er op tegen, zo vroegen zij, om het opzeggingsrecht niettemin rechtstreeks in deze wet vast te leggen?

7. Gevolgen van de richtlijn voor verzekeraars en verzekerden

De leden van de CDA-fractie vroegen hoe het Bachman-arrest zich verhoudt tot de liberalisatie van dienstverrichtingen in onderhavig voorstel. Wordt liberalisatie praktisch beperkt, als premies slechts fiscaal aftrekbaar zijn voorzover ze betaald worden aan een in het land van aftrek gevestigde verzekeraar?

B. ARTIKELEN

Artikel I

A. Artikel 1

De leden van de PvdA-fractie moesten toegeven dat het begrip «directe» reeds in artikel 10 wordt gehanteerd. Nu dit begrip echter zo nadrukkelijk in de begripsomschrijvingen een rol moet gaan spelen, achtten zij een nadere wettelijke omschrijving niettemin op zijn plaats.

H. Artikel 29e

De leden van de PvdA-fractie begrepen uit de memorie van antwoord dat de verklaringen moeten worden ondertekend voordat de tussenpersoon zijn bemiddelingsactiviteiten aanvangt. De voorgestelde wettekst maakt dit echter niet duidelijk, omdat die slechts de verplichting op de verzekeraar legt om te controleren of zo'n verklaring er is bij het sluiten van de overeenkomst. Vaak zal dit dus achteraf zijn. Voor Nederlanders die zich via een Nederlandse tussenpersoon tot een buitenlandse verzekeraar willen wenden, valt het voorafgaand tekenen slechts goed te regelen in de Wabb en zij drongen daar op aan. De bepaling die in dit wetsvoorstel is opgenomen is slechts relevant voor buitenlandse verzekeringsnemers, maar zou op het onderhavige punt opnieuw kunnen worden geformuleerd door van de Nederlandse verzekeraar te vereisen dat hij

verifieert of de verklaring tijdig is getekend. Wil de regering dat overwegen?

BB. Artikel 50q

De leden van de PvdA-fractie waren van oordeel dat moet worden geregeld hoe de verzekeringnemer in kennis wordt gesteld van de gesloten overeenkomst, zodat bekend is op welk moment de opzegtermijn begint te lopen. Een aangetekend schrijven is de meest voor de hand liggende oplossing.

De voorzitter van de Commissie,
Linschoten

De griffier van de Commissie,
De Gier